

Duurzaamheidscriteria

In onderstaande tabel zijn de duurzaamheidscriteria voor de productie van biograndstoffen opgenomen. Deze zijn gerubriceerd onder thema's en principes.

De thema's zijn schuingedrukt en zijn afkomstig uit het SER-advies¹.

De principes (P1 t/m 13) zijn vetgedrukt onder de thema's opgenomen en tevens afkomstig uit het SER-advies. De duurzaamheidscriteria (1 t/m 13) zijn vervolgens onder de principes opgenomen.

<i>Armoede</i>
P.1 Productie van biograndstoffen draagt bij aan leefbare inkomens en lokale economie.
1.1 Bos- en agrarisch beheer draagt bij aan de lokale economie en werkgelegenheid. Het stimuleert de werkgelegenheid van de lokale bevolking, inclusief inheemse volkeren. (Bron: TPAS)
1.2 Voor zover hier niet op een andere wijze in wordt voorzien, wordt een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van lokale fysieke infrastructuur en van sociale diensten en programma's voor de lokale bevolking, waaronder inheemse volkeren. Deze bijdrage is gemaakt in overeenkomst met de lokale bevolking. (Bron: TPAS)
1.3 Werknemers, ingehuurd personeel ('contract workers'), subcontractors en toeleveranciers ontvangen tenminste het van toepassing zijnde minimumloon, of het loon waarover onderhandeld is in een arbeidsovereenkomst indien dit hoger is. Indien dit niet conform de hoogte van een leefbaar loon is, zal met betrokkenheid van werknemers een mechanisme worden ontwikkeld om een leefbaar loon te bepalen. (bron: Rainforest Alliance met toevoeging van het Min. van BZ)
<i>Waterbeschikbaarheid</i>
P.2 Oppervlakte- en grondwatergebruik is minder dan de natuurlijke aanvulling van het (grond)watersysteem.
Bosbiograndstoffen: 2.1 De waterbalans van zowel grondwater als oppervlaktewater in de productie-eenheid, alsook benedenstrooms buiten de productie-eenheid, wordt minimaal behouden en waar nodig verbeterd. (Bron: Mr conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen, met aanpassing)
Agrarische biograndstoffen: 2.2. Oppervlakte- en grondwatergebruik in landbouwgrond is minder dan de natuurlijke aanvulling van het (grond)watersysteem. (Bron: Adviescommissie ADBE)
Agrarische biograndstoffen: 2.3 Negatieve effecten op gebied van waterbeschikbaarheid op andere gebruikers en ecosystemen worden voorkomen of geminimaliseerd. (Bron: Adviescommissie ADBE)
<i>Rechten van werknemers</i>
P3. Respecteren, beschermen en waarborgen van rechten zoals de vrijheid van vereniging, onderhandeling, anti-discriminatie, gelijk loon, rust/vrije tijd en werk, sociale veiligheid en fysieke en mentale gezondheid. Zaken als slavernij, kinderarbeid en gedwongen arbeid zijn verboden.
3.1 De beheerder dient gezondheids- en veiligheidsmaatregelen te treffen die minimaal voldoen aan de relevante wetgeving en in overeenstemming zijn met alle toepasselijke ILO-verdragen, ter bescherming van de werknemers, inclusief aannemers en hun personeel en, voor zover van toepassing, de plaatselijke en inheemse bevolking. In het kader van dit criterium zijn de volgende ILO-kernverdragen van toepassing: Verdrag 155 en aanbeveling R 164, Verdrag 161 en aanbeveling R 171. (Bron: TPAS, met aanpassing)
3.2 De sociale veiligheid en fysieke en mentale gezondheid wordt gerespecteerd, beschermd en gewaarborgd. (Bron: TPAS met aanpassing)
3.3 Werknemers hebben het recht zich te organiseren en over loon en arbeidsomstandigheden te onderhandelen, overeenkomstig nationale wetgeving en de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).

¹ SER (2020), Biomassa in balans, een duurzaamheidskader voor hoogwaardige inzet van biograndstoffen.

De volgende rechten worden tenminste gerespecteerd, gewaarborgd en beschermd:

- Vrijheid van vereniging en recht op collectieve onderhandelingen
- Gelijk loon
- Geen dwangarbeid
- Geen kinderarbeid
- Geen gedwongen arbeid en slavernij
- Geen discriminatie met betrekking tot werkgelegenheid en beroep

In het kader van dit criterium zijn de volgende ILO-kernverdragen van toepassing: Verdragen 87, 98, 29, 105, 100, 111, 138, 182

(Bron: TPAS)

Afval en emissies naar lucht en bodem

P4. De kwaliteit van zowel grond- als oppervlaktewater wordt behouden

4.1 Negatieve effecten op gebied van waterkwaliteit op andere gebruikers en ecosystemen worden voorkomen of geminimaliseerd.

(Bron: Adviescommissie ADBE)

P5. Goede landbouwpraktijk en bosbeheer

Bosbiograndstoffen:

5.1 Het gebruik van chemicaliën is slechts toegestaan indien maximaal gebruik van ecologische processen en duurzame alternatieven ontoereikend blijkt. Het gebruik van pesticiden die door de Wereldgezondheidsorganisatie geïnclassificeerd zijn als type 1A en 1B en van gechloreerde koolwaterstoffen is niet toegestaan.

(Bron: Mr conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen)

Agrarische biograndstoffen:

5.2 Het gebruik van chemische middelen wordt waar mogelijk geminimaliseerd door het toepassen van geïntegreerde gewasbescherming (IPM) en andere duurzame landbouwpraktijken.

(Bron: Adviescommissie ADBE en Jinke van Dam advies, gebaseerd op bestaande certificatieschema's)

Agrarische biograndstoffen:

5.3 Er worden alleen geregistreerde gewasbeschermingsmiddelen gebruikt. De toepassing van landbouwchemicaliën wordt gedocumenteerd en alle handelingen, opslag, inzameling en verwijdering van chemisch afval en lege containers worden gecontroleerd om de naleving van goede praktijken te garanderen. Chemicaliën worden veilig opgeslagen en afgevoerd.

(Bron: Adviescommissie ADBE en Jinke van Dam advies, gebaseerd op bestaande certificatieschema's)

Agrarische biograndstoffen:

5.4 Het gebruik van pesticiden vermeld staan in het Verdrag van Rotterdam en in het Verdrag van Stockholm over persistente organische verontreinigende stoffen (Persistent Organic Pollutants - POPs) is niet toegestaan.

(Bron: Adviescommissie ADBE en Jinke van Dam advies, gebaseerd op bestaande certificatieschema's)

Agrarische biograndstoffen:

5.5 Het gebruik van pesticiden die door de Wereldgezondheidsorganisatie geïnclassificeerd zijn als type 1A en 1B en van gechloreerde koolwaterstoffen is niet toegestaan.

(Bron: Adviescommissie ADBE en Jinke van Dam advies, gebaseerd op bestaande certificatieschema's)

Agrarische biograndstoffen:

5.6 De producent hanteert goede landbouwpraktijken op zijn land:

- De bodemkwaliteit wordt behouden en waar mogelijk verbeterd door een goede nutriëntenbalans.

- Erosie wordt voorkomen door goede landbouwpraktijken.

- De (bio-)diversiteit op het land: gewasrotatie en de natuurlijke vegetatie rondom bronnen en langs natuurlijke waterlopen wordt behouden en waar mogelijk hersteld.

(Bron: Adviescommissie ADBE en Jinke van Dam advies, gebaseerd op bestaande certificatieschema's)

P6. Verantwoord beheer van afval

Bosbiograndstoffen en agrarische biograndstoffen:

6.1 Het ontstaan van anorganisch afval en zwerfvuil wordt voorkomen dan wel verzameld, op de aangegeven plaatsen opgeslagen en op een milieuverantwoorde wijze afgevoerd.

(Bron: Mr conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen)

Agrarische biograndstoffen:

6.2 Landbouwafval wordt verminderd, hergebruikt en/of gerecycled. Het gebruik van landbouwresiduen mag de functie van het lokale gebruik van bijproducten, de organische stof in de bodem of de nutriëntenbalans in de bodem niet in gevaar brengen.

(Bron: Adviescommissie ADBE en Jinke van Dam advies, gebaseerd op bestaande certificatieschema's)

Biodiversiteit

P7. Er vindt door conversie van land geen degradatie van ecosystemen (zoals bossen) plaats. Biodiversiteit blijft behouden

Agrarische biograndstoffen:

7.1 De biograndstoffen uit agrarische biomassa mogen niet geproduceerd zijn van land met een hoge biodiversiteitswaarde, d.w.z. land dat in of na januari 2008 een van de hierna vermelde statussen had, ongeacht of het die status nog steeds heeft:

a) oerbos en andere beboste gronden, d.w.z. bos en andere beboste gronden met inheemse soorten, waar geen duidelijk zichtbare tekenen van menselijke activiteiten zijn en de ecologische processen niet in aanzienlijke mate zijn verstoord;

b) bos met grote biodiversiteit en andere beboste grond die rijk is aan soorten en niet is aangetast, of die door de betrokken bevoegde autoriteit is aangemerkt als grond met grote biodiversiteit, tenzij wordt aangetoond dat de productie van de grondstof in kwestie geen invloed heeft op die natuurbeschermingsdoeleinden;

c) gebieden die:

i) bij wet of door de betrokken bevoegde autoriteiten voor natuurbeschermingsdoeleinden zijn aangewezen, of

ii) voor de bescherming van zeldzame, kwetsbare of bedreigde ecosystemen of soorten die bij internationale overeenkomst zijn erkend of opgenomen zijn op lijsten van intergouvernementele organisaties of van de International Union for the Conservation of Nature, zijn aangewezen, mits die gebieden zijn erkend overeenkomstig artikel 30, lid 4, eerste alinea van REDII; tenzij wordt aangetoond dat de productie van de grondstof in kwestie geen invloed heeft op die natuurbeschermingsdoeleinden;

d) grasland met grote biodiversiteit van meer dan een hectare dat:

i) natuurlijk is, d.w.z. grasland dat zonder menselijk ingrijpen grasland zou blijven en dat zijn natuurlijke soortensamenstelling en ecologische kenmerken en processen behoudt, of

ii) niet-natuurlijk is, d.w.z. grasland dat zonder menselijk ingrijpen zou ophouden grasland te zijn, dat rijk is aan soorten en niet is aangetast en door de relevante bevoegde autoriteit is aangemerkt als grasland met grote biodiversiteit, tenzij is aangetoond dat de oogst van de grondstoffen noodzakelijk is voor het behoud van de status van grasland met grote biodiversiteit.

(Bron: REDII)

Bosbiograndstoffen:

7.2 a) in het land waar bosbiomassa is geoogst, is nationale of subnationale wetgeving van kracht die van toepassing is op de oogst, alsmede toezichts- en handhavingssystemen die ervoor zorgen dat:

i) de activiteiten met betrekking tot het oogsten wettig zijn,

ii) de gebieden waar is geoogst, worden herbebest,

iii) gebieden die bij internationaal of nationaal recht of door de desbetreffende bevoegde autoriteit zijn aangewezen voor natuurbeschermingsdoeleinden, met inbegrip van waterrijke gebieden en veengebieden, worden beschermd,

iv) het oogsten op een zodanige wijze wordt uitgevoerd dat de bodemkwaliteit en de biodiversiteit in stand worden gehouden, teneinde de nadelige effecten tot een minimum te beperken, en

v) er zodanig wordt geoogst dat de productiecapaciteit van het bos op lange termijn behouden blijft of vergroot wordt;

b) wanneer geen in dit lid, onder a), bedoeld bewijs beschikbaar, moeten op het niveau van het oorsprongsgebied van het bos beheersystemen voorhanden zijn waarbij ervoor gezorgd wordt dat:

i) de activiteiten met betrekking tot het oogsten wettig zijn,

ii) de gebieden waar is geoogst worden herbebest,

iii) gebieden die bij internationaal of nationaal recht of door de desbetreffende bevoegde autoriteit zijn aangewezen voor natuurbeschermingsdoeleinden, met inbegrip van waterrijke gebieden en veengebieden, worden beschermd, tenzij wordt aangetoond dat de oogst van die grondstof geen invloed heeft op die natuurbeschermingsdoeleinden,

iv) het oogsten op een zodanige wijze wordt uitgevoerd dat de biodiversiteit in stand wordt gehouden om negatieve effecten tot een minimum te beperken, en

v) er zodanig wordt geoogst dat de productiecapaciteit van het bos op lange termijn behouden blijft of vergroot wordt.

(Bron: REDII)

Koolstofvoorraad

P8. Met productie van biograndstoffen blijven koolstofvoorraden in stand. Gebruik van biograndstoffen mag niet leiden tot het ontstaan van een langlopende koolstofschuld

Agrarische biograndstoffen:

8.1 Agrarische biograndstoffen mogen niet geproduceerd zijn uit grondstoffen verkregen van land met hoge koolstofvoorraden, d.w.z. land dat in januari 2008 een dergelijke status had (welke nader zijn gedefinieerd), maar deze status niet langer heeft.
(Bron: REDII)

Agrarische biograndstoffen:

8.2 Agrarische biograndstoffen mogen niet geproduceerd zijn uit grondstoffen verkregen van "waterrijke gebieden, d.w.z. land dat permanent of tijdens een groot gedeelte van het jaar onder water staat of verzadigd is met water"; d.w.z. land dat in januari 2008 een dergelijke status had maar deze status niet langer heeft.
(Bron: REDII)

Agrarische biograndstoffen:

8.3 Agrarische biograndstoffen mogen niet geproduceerd zijn uit grondstoffen verkregen van "permanent beboste gebieden, d.w.z. gebieden van meer dan een hectare met bomen van hoger dan vijf meter en een bedekkingsgraad van meer dan 30 %, of bomen die deze drempels ter plaatse kunnen bereiken"; d.w.z. land dat in januari 2008 een dergelijke status had maar deze status niet langer heeft.
(Bron: REDII)

Agrarische biograndstoffen:

8.4 Agrarische biograndstoffen mogen niet geproduceerd zijn uit grondstoffen verkregen van "gebieden van meer dan een hectare met bomen van hoger dan vijf meter en een bedekkingsgraad van 10 tot 30 %, of bomen die deze drempels ter plaatse kunnen bereiken" (uitzondering wordt genoemd); d.w.z. land dat in januari 2008 een dergelijke status had maar deze status niet langer heeft.
(Bron: REDII)

Agrarische biograndstoffen:

8.5 Agrarische biograndstoffen mogen niet geproduceerd zijn uit grondstoffen verkregen van land dat in januari 2008 veengebied was, tenzij wordt aangetoond dat de teelt en oogst van die grondstof geen ontwatering van een voorheen niet-ontwaterde bodem met zich meebrengen.
(Bron: REDII)

Bosbiograndstoffen:

8.6 De bosbiograndstoffen voldoen aan de volgende eisen inzake landgebruik, wijzigingen in het landgebruik en bosbouw (LULUCF):
a) het land waaruit de bosbiomassa afkomstig is of de regionale organisatie voor economische integratie waaronder de bosbiomassa valt moet:
i) een partij zijn bij de Overeenkomst van Parijs;
ii) een nationaal bepaalde bijdrage (NDC) geleverd hebben aan het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC), die betrekking heeft op emissies en verwijderingen van landbouw, bosbouw en landgebruik om ervoor te zorgen dat wijzigingen in de koolstofvoorraad die verband houden met de oogst van biomassa meegeteld worden voor het in de NDC gespecificeerde streefcijfer van het land voor het verminderen of beperken van broeikasgasemissies, of
iii) er nationale of subnationale wetgeving is, overeenkomstig artikel 5 van de Overeenkomst van Parijs, die van toepassing is op de oogst, met het oog op instandhouding en versterking van koolstofvoorraden en -putten, en die aantoont dat de in de LULUCF-sector gerapporteerde emissies niet hoger liggen dan de verwijderingen;
(Bron: REDII, met aanpassing)

Bodemkwaliteit

P9. De kwaliteit van de bodem wordt in stand gehouden

Bosbiograndstoffen:

9.1 a) in het land waar de bosbiograndstoffen zijn geoogst, is nationale of subnationale wetgeving van kracht die van toepassing is op de oogst, alsmede toezichts- en handhavingssystemen die ervoor zorgen dat het oogsten op een zodanige wijze wordt uitgevoerd dat de bodemkwaliteit in stand wordt gehouden, teneinde de nadelige effecten tot een minimum te beperken.
b) wanneer geen in dit lid, onder a), bedoeld bewijs beschikbaar, moeten op het niveau van het oorsprongsgebied van het bos beheersystemen voorhanden zijn waarbij ervoor gezorgd wordt dat het oogsten op een zodanige wijze wordt uitgevoerd dat de bodemkwaliteit in stand wordt gehouden om negatieve effecten tot een minimum te beperken.
(Bron: REDII)

<p>Agrarische biograndstoffen: 9.2 De exploitanten of nationale autoriteiten hebben toezicht- of beheerplannen om de effecten op de bodemkwaliteit en de koolstof in de bodem aan te pakken. Informatie over hoe op die effecten wordt toegezien en hoe zij worden beheerd wordt bekendgemaakt overeenkomstig artikel 30, lid 3. van REDII. (Bron: REDII)</p>
<p><i>Sociale aspecten</i></p>
<p>P10. De positie van de lokale bevolking wordt beschermd.</p>
<p>10.1 De juridische status van het beheer van de productie-eenheid en de rechten van de plaatselijke bevolking, inclusief inheemse volken, ten aanzien van eigendom- of gebruiksrechten, zowel wettelijk als traditioneel, met betrekking tot de beheereenheid of enig gedeelte daarvan zijn geïnventariseerd en moeten gerespecteerd worden door het management. (Bron: TPAS met aanpassing)</p>
<p>10.2 Ten aanzien van het beheer van de productie-eenheid vindt effectieve communicatie met en raadpleging en participatie van belanghebbenden plaats. (Bron: TPAS)</p>
<p>10.3 De plaatselijke bevolking en inheemse volken moeten inspraak hebben in het beheer van de productie-eenheid op basis van vrijelijk tot stand gekomen voorafgaande en weloverwogen instemming, en hebben het recht toestemming te verlenen of te weigeren en, indien van toepassing, schadevergoeding te ontvangen waar hun bezittingen/ gebruiksrechten op het spel staan. (Bron: TPAS)</p>
<p>10.4 Het beheerplan en de bijbehorende kaarten, relevante monitoringresultaten en informatie over de toe te passen beheermaatregelen zijn openbaar toegankelijk, behoudens strikt vertrouwelijke bedrijfsinformatie. (Bron: TPAS)</p>
<p>10.5 Er bestaan adequate mechanismen voor het beslechten van geschillen met betrekking tot beheer, eigendoms- en gebruiksrechten, werkomstandigheden of sociale voorzieningen. (Bron: TPAS)</p>
<p>10.6 Terreinen van met een culturele en traditioneel economische waarde, worden in overleg met de belanghebbenden in kaart gebracht en worden gerespecteerd. (Bron: TPAS)</p>
<p><i>Ketenbenadering of integrale afweging ten opzichte van een counterfactual</i></p>
<p><i>Voedselvoorziening</i></p>
<p>P11. Concurrentie met voedsel en lokale toepassingen moet worden vermeden</p>
<p>Geen nationale invulling. Aangesloten wordt bij het toezicht van de Europese Commissie op de oorsprong van biograndstoffen en de analyse van de gevolgen van de productie ervan, met inbegrip van de gevolgen van verdringingseffecten. De Commissie houdt ook toezicht op de wijzigingen van de grondstoffenprijzen ten gevolge van het gebruik van biomassa voor energie en op de daarmee verband houdende positieve en negatieve gevolgen voor de voedselzekerheid.</p>
<p><i>Indirect Landgebruik</i></p>
<p>P12. De productie van biograndstoffen heeft een laag risico op indirecte verandering van landgebruik (ILUC)</p>
<p>Nationale invulling zal worden bepaald na publicatie van de relevante Europese besluitvorming medio dit jaar².</p>
<p><i>Broeikasgasbalans</i></p>
<p>P13. Het gebruik van biograndstoffen leidt tot een substantiële reductie van de uitstoot van broeikasgassen, berekend over de hele keten, in vgl. met de ketenemissies bij het gebruik van fossiele alternatieven</p>
<p>13. De broeikasgasemissiereductie ten gevolge van het gebruik van biobrandstoffen, vloeibare biomassa en biomassa-brandstoffen bedraagt:</p>

² Zoals vermeld in de Kamerbrief van 16 oktober 2020 over het duurzaamheidskader biograndstoffen: 'Wat betreft het ILUC-risico zal worden bekeken hoe zo goed mogelijk kan worden geborgd dat het duurzaamheidskader van toepassing wordt op alle gewassen met een hoog ontbossingsrisico (hoog-ILUC-risico), conform de Kamermotie Van Eijs (D66), en tegelijkertijd ook een reële mogelijkheid biedt aan duurzame producenten om te kunnen voldoen aan de criteria. Hierbij is van belang dat de Europese Commissie medio 2021 komt met een actualisering van wetenschappelijke data op basis waarvan het ILUC-risico van grondstoffen wordt bepaald en met de implementatiebepaling voor duurzame certificering.'

- a) ten minste 50 % voor biobrandstoffen, biogas dat wordt verbruikt in de vervoerssector en vloeibare biomassa die worden geproduceerd in installaties die operationeel waren op of vóór 5 oktober 2015;
- b) ten minste 60 % voor biobrandstoffen, biogas dat wordt verbruikt in de vervoerssector en vloeibare biomassa die worden geproduceerd in installaties die operationeel zijn vanaf 5 oktober 2015 tot 31 december 2020;
- c) ten minste 65 % voor biobrandstoffen, biogas dat wordt verbruikt in de vervoerssector en vloeibare biomassa die worden geproduceerd in installaties die operationeel zijn na 1 januari 2021;
- d) ten minste 70 % voor de productie van elektriciteit, verwarming en koeling uit biomassa-brandstoffen die worden gebruikt in installaties die operationeel zijn na 1 januari 2021 tot 31 december 2025, en ten minste 80 % voor installaties die operationeel zijn na 1 januari 2026.

Een installatie wordt geacht operationeel te zijn zodra de fysieke productie van biobrandstoffen, biogas dat wordt verbruikt in de vervoerssector, en vloeibare biomassa, en de fysieke productie van verwarming en koeling, en uit biomassa-brandstoffen, is gestart.

De broeikasgasemissiereductie door het gebruik van biobrandstoffen, biogas dat wordt verbruikt in de vervoerssector, vloeibare biomassa en biomassa-brandstoffen die worden gebruikt in installaties die verwarming, koeling en elektriciteit produceren, wordt berekend overeenkomstig artikel 31, lid 1. van REDII.

(Bron: REDII)